

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 90.166 van 11 oktober 2000

A. 81.742/VI-14.917

In zake : **ROBERT** Liliane,
rue des Pommiers 41
5651 Tarcienne,

tegen :

1. **het Waals Gewest**, vertegenwoordigd door zijn Regering, dat woonplaats heeft gekozen bij Mr. François CHARLIER, advocaat, boulevard de l'Yser 13 6000 Charleroi.
2. **de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen.**
3. **het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Charleroi**, dat woonplaats heeft gekozen bij Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat, Zwitserlandstraat 24 1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 28 december 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij Liliane ROBERT de nietigverklaring vordert van :

1. het besluit van 29 mei 1998 van de raad voor maatschappelijk welzijn van Charleroi waarbij ze op

- 30 mei 1998 bij wijze van tuchtstraf ambtshalve wordt ontslagen uit haar ambt van gezinshelpster;
2. het besluit van 16 juli 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen waarbij het genoemde besluit wordt goedgekeurd;
 3. het besluit van 30 oktober 1998 van de Minister van Sociale Actie, Huisvesting en Gezondheid van het Waals Gewest, waarbij verzoeksters beroep tegen het genoemde besluit van de bestendige deputatie wegens niet-ontvankelijkheid wordt verworpen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 9 februari 2000 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 31 augustus 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 4 oktober 2000;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van verzoekster, van Mr. CHARLIER, advocaat, die voor de eerste verwerende partij verschijnt, en van Mr. WISCHHOFF, loco Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de derde verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de raad voor maatschappelijk welzijn van Charleroi verzoekster bij wijze van tuchtstraf op 30 mei 1998 ambtshalve uit haar ambt heeft ontslagen; dat deze beslissing op 9 juni 1998 ter kennis van verzoekster is gebracht; dat het gaat om de eerste met dit beroep bestreden handeling; dat de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen bij een besluit van 16 juli 1998, dat de tweede bestreden handeling vormt, het genoemde besluit heeft goedgekeurd; dat verzoeksters raadsman bij een op 10 augustus 1998 ter post aangetekende brief, bij de federale Regering, in de persoon van de Minister van Sociale zaken, beroep heeft ingesteld tegen dat besluit; dat de andere raadsman van verzoekster op 22 september 1998 tegen het genoemde besluit een nieuw beroep heeft ingesteld bij de Waalse Regering, in de persoon van de Minister van Sociale Actie, Huisvesting en Gezondheid; dat de laatstgenoemde op 30 oktober 1998 het besluit heeft vastgesteld dat de derde met dit beroep bestreden handeling vormt en dat gemotiveerd is als volgt :

" Overwegende dat de voormelde beslissing van de bestendige deputatie, zoals het trouwens hoort, is vastgesteld op papier met als briefhoofd "Ministerie van het Waals Gewest, Directoraat-generaal Sociale Actie en Gezondheid"...

Overwegende dat in de aanhef wordt verwezen naar de organieke wet betreffende de OCMW's, gewijzigd bij "... de decreten van het Waals Gewest..."

Overwegende dat artikel 53, § 3, van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de termijn bepaalt waarbinnen het beroep moet worden ingesteld, alsook de mogelijkheid van beroep,

en de overheid aanwijst die gemachtigd is om uitspraak te doen over dat beroep, en dat voor de uitoefening van dat beroep geen enkele bijzondere formaliteit moet worden vervuld;

Overwegende dat de artikelen 51 tot 53 van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn waarborgen bevatten voor de personeelsleden in het kader van een tuchtprocedure;

Overwegende bijgevolg dat Meester Philippe HERMAN ten onrechte betoogt dat de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen het bepaalde in artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en de gemeenten niet in acht neemt, daar deze wet in dit geval niet toepasselijk is;

Overwegende dat hij evenmin te zijnen gunste het decreet van 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur zou kunnen aanvoeren, wat hij trouwens niet doet, welk decreet toepasselijk is verklaard bij artikel 31bis van de voormelde wet van 8 juli 1976, aangezien dat decreet alleen de betrekkingen tussen de besturen en de bestuursonderhorigen regelt;

Overwegende dat het voor het personeelslid van de overheidsdienst, en inzonderheid voor diens raadsman, van belang is dat hij zich richt tot de bevoegde instantie die is aangewezen bij de wet die zijn administratieve positie regelt, wil het zijn rechten veilig stellen;

Overwegende dat verzoekster haar recht niet binnen de gestelde termijn heeft uitgeoefend als gevolg van een verkeerde rechtsingang (...);

dat dit besluit bij ter post aangetekende brief van 16 november 1998 ter kennis van verzoekster is gebracht;

A. Wat de ontvankelijkheid betreft

1. Ontvankelijkheid van het beroep tegen het besluit van 29 mei 1998 van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Overwegende dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de niet-ontvankelijkheid opwerpt van het beroep in zoverre het gericht is tegen het besluit van 29 mei 1998 van zijn raad; dat dit centrum het volgende betoogt :

- dat artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voorziet in de mogelijkheid om beroep in te stellen, maar dat daarvan in casu gebruik is gemaakt buiten de bij de genoemde wetsbepaling gestelde termijn van vijftien dagen, zoals erop wordt gewezen in het bestreden besluit;
- dat indien het eerste middel, dat is aangevoerd in het kader van het genoemde beroep, wordt afgewezen - in welk middel wordt betoogd dat verzoekster niet met de passende vermeldingen vereist bij artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten ervan op de hoogte is gebracht dat haar beroep had moeten worden ingesteld bij de Waalse Regering, dat luidens die bepaling de termijn van verjaring voor het instellen van het beroep niet is kunnen ingaan en dat bijgevolg dit beroep niet onontvankelijk kon worden verklaard bij het bestreden besluit -, vast zal komen te staan dat de Raad van State niet anders kan dan het beroep dat bij hem wordt ingesteld te verwerpen op de grond dat het georganiseerd beroep dat voorafgaat aan de adiëring van de Raad niet tijdig is ingesteld;
- dat indien daarentegen het genoemde middel wordt aangenomen en indien het bestreden ministerieel besluit van 30 oktober 1998 wordt vernietigd, het beroep tegen het besluit van 29 mei 1998 niettemin onontvankelijk zou moeten worden verklaard, daar het beroep van een personeelslid bij de Waalse Regering tot gevolg heeft dat de goedkeuringsbevoegdheid van de bestendige deputatie wordt overgedragen aan de Regering, zodat zowel het besluit van de bestendige deputatie als dat van de raad voor maatschappelijk welzijn niet als definitief en bijgevolg niet als vatbaar voor nietigverklaring door de Raad van State zouden kunnen worden beschouwd, daar de Regering verplicht is het beroep ten gronde af te handelen;

Overwegende dat verzoekster erop wijst dat artikel 53, § 3, van de voormelde wet van 8 juli 1976 de Regering verplicht binnen een termijn van drie maanden uitspraak te doen over het beroep dat bij haar is ingesteld en dat artikel 110 van dezelfde wet bepaalt dat indien binnen de voorgeschreven termijn geen beslissing ter kennis wordt gebracht, de overheid geacht wordt de vereiste goedkeuring te hebben verleend; dat zij daaruit afleidt dat de Waalse Regering in geval van nietigverklaring van het bestreden besluit en gelet op het verstrijken van de termijn die haar was toegemeten om uitspraak te doen, er niet van mag uitgaan dat haar een nieuwe termijn zou worden geboden om een nieuwe beslissing te nemen, zodat krachtens het genoemde artikel 110 het besluit van het OCMW geacht moest worden goedgekeurd te zijn en, aangezien het definitief was, vatbaar zou zijn voor nietigverklaring door de Raad van State; dat zij daaruit besluit dat haar beroep ontvankelijk is;

Overwegende dat uit het betoog van de partijen blijkt dat de exceptie hoofdzakelijk verband houdt met de grond van de zaak;

2. Ontvankelijkheid van het beroep tegen het besluit van 16 juli 1998 van de bestendige deputatie.

Overwegende ambtshalve dat het instellen van het beroep waarin wordt voorzien bij artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, tot gevolg heeft dat de goedkeuringsbevoegdheid van de bestendige deputatie overdragen wordt aan de overheid die bevoegd is om uitspraak te doen over dat beroep, in casu de Waalse Regering, zoals hierna zal worden gezegd; dat daaruit volgt dat, aangezien de beslissing van de Waalse Regering in de plaats komt van die van de bestendige deputatie,

het beroep dat is ingesteld tegen het besluit van de deputatie niet ontvankelijk is;

B. Wat de zaak zelf betreft

Overwegende dat een middel, het eerste van het verzoekschrift, wordt ontleend aan schending van de artikelen 2 en 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, doordat de bij die bepalingen opgelegde vermeldingen niet voorkwamen in de akte houdende kennisgeving van het besluit van de bestendige deputatie, zodat de verjaringstermijn van vijftien dagen waarin artikel 53, § 3, van de voormelde wet van 8 juli 1976 voorziet, niet is kunnen ingaan en de Waalse Regering het beroep bijgevolg niet onontvankelijk kon verklaren, zoals zij ten onrechte heeft gedaan in het bestreden besluit; dat verzoekster erop wijst dat de genoemde bepalingen van de wet van 12 november 1997 van toepassing zijn op de bestendige deputatie, zelfs wanneer deze optreedt als toezichthoudende overheid;

Overwegende dat het Waals Gewest antwoordt dat verzoekster, personeelslid van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, redelijkerwijs niet kan beweren dat ze de federale regering heeft verward met de Gewestregering; dat ze erop wijst dat het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn alsmede het besluit van de bestendige deputatie verwijzen naar artikel 53 van de wet van 8 juli 1976, waarin duidelijk wordt gesteld dat het beroep bij de "Regering" moet worden ingesteld, waarbij dit laatste woord in de plaats is gekomen van het woord "Koning";

Overwegende dat ook het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn antwoordt dat verzoekster zich niet heeft kunnen vergissen; dat het er meer fundamenteel op wijst dat, hoewel uit de parlementaire voorbereiding

van de wet van 12 november 1997 blijkt dat deze wet in beginsel van toepassing is op de bestendige deputaties, erin wordt vermeld dat dit zo is "voorzover ze tenminste geen materies behandelen die tot de bevoegdheden van gewesten en gemeenschappen behoren" en dat in dat geval "een decreet de regels met betrekking tot de openbaarheid van bestuur (zal) vaststellen" (Gedr. St., Kamer, verslag, G.Z., 1996-1997, 871/5, blz. 13), en dat in het onderhavige geval de bestendige deputatie een toezichtsbevoegdheid heeft uitgeoefend die haar uitsluitend door het Gewest is opgedragen, zodat het bestreden besluit terecht tot de conclusie komt dat de genoemde wet van 12 november 1997 niet kan worden toegepast; dat ze erop wijst dat artikel 3, 3°, van het Waals decreet van 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, dat overigens alleen van toepassing is op de gewestelijke bestuursoverheden, inzake de verjaringstermijn voor het instellen van een beroep geenszins voorziet in dezelfde sanctie als artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997; dat daaruit, naar haar mening, volgt dat bij ontstentenis van een uitdrukkelijke tekst niets de bestendige deputatie verplichtte om in haar beslissing of in de kennisgeving ervan vermeldingen op te nemen betreffende de termijnen en de vormen van het beroep waarin wordt voorzien door de wet van 8 juli 1976; dat ze er evenwel op wijst dat het besluit van de bestendige deputatie niettemin de volgende vermelding bevat : "Het betrokken personeelslid en de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen binnen vijftien dagen nadat hun daarvan door de bestendige deputatie kennis is gegeven, bij de Regering beroep instellen tegen de beslissing van de bestendige deputatie"; dat naar haar zeggen die vermeldingen verzoekster voldoende duidelijke en nauwkeurige informatie heeft verstrekt over de beroepsmogelijkheden;

Overwegende dat verzoekster in haar wederantwoord stelt dat krachtens artikel 162 van de

Grondwet alleen de wetgever een wettelijke regeling kan vaststellen inzake de openbaarheid van bestuur ten aanzien van de gemeenten en provincies en dat het bepaaldelijk de wet van 12 november 1997 is die voorziet in die regeling; dat ze betoogt dat deze wet van toepassing is op die instellingen, zonder enig onderscheid naargelang zij federale of gewestelijke bevoegdheden uitoefenen; dat deze wet, zo stelt zij, zelfs van toepassing is wanneer de bestendige deputatie de toezichtsbevoegdheid uitoefent die haar wordt opgedragen bij artikel 53, § 3, van de wet van 8 juli 1976; dat ze er bovendien op wijst dat het bestreden besluit van de bestendige deputatie niet vermeldt welke instantie bevoegd is om uitspraak te doen over het beroep, aangezien de Minister van Sociale Actie, Huisvesting en Gezondheid niet wordt vermeld;

Overwegende dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in zijn laatste memorie betoogt dat artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 de wijze van berekenen van de termijn voor het instellen van beroep bij de toezichthoudende overheid wijzigt en dat er bijgevolg sprake is van een aanmatiging van de bevoegdheid van het Gewest; dat indien de Raad van State van oordeel is dat artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 in dit geval van toepassing is, het centrum de wens uit dat een prejudiciële vraag wordt gesteld aan het Arbitragehof; dat het Waals Gewest dezelfde wens uit in zijn laatste memorie; dat verzoekster van haar kant, eveneens in haar laatste memorie, "refereert aan het oordeel van de Raad van State wat de verplichting betreft om al dan niet de bewuste prejudiciële vraag te stellen";

Overwegende dat luidens artikel 2 van de voormelde wet van 12 november 1997 deze wet "van toepassing is op de provinciale overheden", en dus op de bestendige deputaties"; dat luidens artikel 3, 4°, van

dezelfde wet elk stuk waarbij een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking die uitgaat van de genoemde overheden ter kennis gebracht wordt van een bestuurde, de eventuele beroepsmogelijkheden moet opgeven, de instanties die bevoegd zijn om kennis ervan te nemen, alsmede de vormen en termijnen die in acht moeten worden genomen, en bij ontstentenis daarvan de verjaringstermijn om het beroep in te stellen niet ingaat;

Overwegende dat krachtens artikel 5, § 1, II, 2°, b), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de aangelegenheden betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld worden in hoofdstuk III - waaronder artikel 53, dat de beroepen zoals het onderhavige betreft - van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren; dat luidens artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie, de bijstand aan personen, zoals bedoeld in artikel 5, § 1, II, van de voormelde bijzondere wet een bevoegdheid is die in het Franse taalgebied is overgedragen aan het Waals Gewest; dat uit die bepalingen volgt dat de organisatie en de uitoefening van het toezicht over de beslissingen die met toepassing van het genoemde artikel 53, § 3, van de voormelde wet van 8 juli 1976 worden genomen door de bestendige deputaties van het Franse taalgebied, ressorteren onder het Waals Gewest; dat daaruit meer bepaald volgt dat het in dit geval wel het gewest was dat, zoals het geval is geweest, uitspraak behoorde te doen over het beroep dat is ingesteld tegen de beslissing van de bestendige deputatie tot goedkeuring van het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Charleroi;

Overwegende dat het middel de vraag doet rijzen of artikel 3, 4°, van de voormelde wet van 12 november 1997, waarin zonder onderscheid wordt verwezen naar alle door de provinciale overheden gestelde handelingen, zelfs die met betrekking tot de uitoefening van het toezicht dat krachtens het genoemde artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geregeld en uitgeoefend wordt door het Waals Gewest en die daardoor geacht zouden kunnen worden te interfereren met de bevoegdheid van het genoemde gewest, in zoverre tenminste hierdoor de termijn voor het instellen van een beroep bij de Waalse Regering zou kunnen worden beïnvloed, conform de Grondwet en de krachtens de Grondwet uitgevaardigde wetten betreffende de verdeling van de bevoegdheden is; dat er grond is om, zoals de partijen erom verzoeken, aan het Arbitragehof de prejudiciële vraag te stellen zoals ze wordt geformuleerd in het hiernavolgende dictum, de uitspraak uit te stellen en de indiening te bevelen van een aanvullend verslag, na ontvangst van het arrest van het Hof,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen in zoverre het betrekking heeft op het besluit van 16 juli 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen.

Artikel 2.

Aan het Arbitragehof wordt de volgende prejudiciële vraag gesteld :

" Houdt artikel 3, 4°, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten een schending in van artikel 5, § 1, 2°, b), van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen en van artikel 3, 7°, van het decreet II van de Waalse Gewestraad van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie, uitgevaardigd met toepassing van artikel 59quinquies van de Grondwet, in zoverre dat artikel 3, 4°, doelt op de kennisgeving van alle beslissingen of administratieve handelingen met individuele strekking van de provinciale overheden, met inbegrip van die van de bestendige deputaties in de uitoefening van het toezicht waarin wordt voorzien in artikel 53, § 3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, meer bepaald in zoverre het bepaalt dat het niet opnemen van de vereiste vermeldingen in de genoemde kennisgevingen de sanctie tot gevolg heeft dat "de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang neemt"?

Artikel 3.

De uitspraak wordt voor het overige uitgesteld.

Artikel 4.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast na ontvangst van het arrest van het Arbitragehof een aanvullend verslag op te stellen.

Artikel 5.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op elf oktober tweeduizend, door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.